

UIT DE FLORA VAN LIMBURG

Waarnemingenrubriek van de Plantenstudiegroep van het Natuurhistorisch Genootschap onder redactie van D. Th. de Graaf, Natuurhistorisch Museum, Bosquetplein 6-7, Maastricht, tel.: 043-13671.

Lathyrus tuberosus L. **Aardaker**. Langs het spoor bij Sittard in hok 46-32-54*, D. Th. de Graaf, juli '80; In wegberm tussen Stevensweert en Ohé en Laak in hok 60-12*, zomer '79, en in wegberm tussen Kunrade en Ubachsberg in hok 62-23*, zomer '80, Schaminée en Hennekens.

Legousia hybrida (L.) Delarbre. **Klein spiegelklokje**. Eén klein bloeiend ex. langs maisakker en één groot ex. in knop langs rand voormalige akker (nu raaisgrasweide), beide in hok 62-23, E.J. Weeda e.a., 15-7-'81.

Legousia speculum-veneris (L.) Durande ex Vill. **Groot spiegelklokje**. In graanakkers te Meerssen ('80), op de Kruisberg ('76) en te Raar-Houthem ('80) in hok 62-11, W. v.d. Coelen.

Linaria elatine (L.) Mill. **Spiesleeuwbeek**. Te Wijlre op plaatsen waar struwelen in de winter '79-'80 uitgedund zijn, samen met o.a. *Sherardia arvensis*, *Anagallis arvensis* subsp. *coerulea*, *Valerianella dentata*, *Euphorbia helioscopia*, *E. exigua*, Schaminée en Hennekens, zomer '80; langs bietenakker te Wijlre in hok 62-23, Schaminée en Hennekens, 27-8-'80, andere waarnemingen in dit hok door E.J. Weeda e.a. 15-7-'81 en Plantenstudiegroep 18-7-'81.

Linaria minor (L.) Desf. **Kleine Leeuwebek**. Steenfabriek Milsbeek in hok 46-33, M. Essers, 7-7-'81; In gerstakker omgeving van de drie kalkovens te Voerendaal in hok 62-13, P. Grooten en W. Simons, 23-6-'81; Vrij veel bij station Susteren in hok 60-22, D. Th. de Graaf, 6-'81.

Linaria spuria (L.) Mill. **Eironde leeuwbeek**. Langs akkerrand in hok 62-23, E.J. Weeda e.a., 15-7-'81; idem Plantenstudiegroep 18-7-'81.

Alopecurus aequalis Sobol **Rosse vossestaat**. In weilandpoeltje te Crapoel in hok 62-32, E.J. Weeda X-'77.

Amaranthus retroflexus L. **Papegaalekruid**. 2 ex. langs het spoor aan de Parallelweg te Maastricht in hok 61-28, J. Cortenraad, IX-'81; in rand van bietenveld in het Ransdalerveld in hok 62-13, P. Grooten en W. Simons, 2-9-'81.

Angelica archangelica L. **Grote engelwortel**. Op verscheidene plaatsen langs het Julianakanaal in de hokken 59-58, 60-41, 60-51 en 61-18, J. Cortenraad, 31-5-'81.

Antirrhinum orontium L. **Akkerleeuwbeek**. ± 10 ex. voor het hoofdgebouw van de PLEM te Maastricht in hok 61-28*, J. Cortenraad, IX-'81.

Aquilegia vulgaris L. **Wilde akelei**. Te Heerlen, Putberg in hok 62-24*, E.J. Weeda, IV-'74.

Asplenium ruta-muraria L. **Muurvaren**. Op zijkant perron te Kerkrade-West in hok 62-24, Plantenstudiegroep, IX-'81.

Asplenium trichomanes L. **Steenbreekvaren**. ± 15 ex. op kas-teelruïne te Stein in hok 60-41*, J. Cortenraad, VIII-'81; op oude muur van boerderij bij kasteel Strijthagen in hok 62-15, P.

Spreuwenberg, 13-9-'81; zijkant perron Kerkrade-West in hok 62-24*, Plantenstudiegroep, IX-'81.

Campanula persicifolia L. **Perzikbladig klokje**. 2 ex. in bosrand op steile helling ten zuiden van de Geul in hok 62-11*. In zelfde gebied ook *Aquilegia vulgaris**, *Berberis vulgaris* en *Carex digitata**, J. Cortenraad, V-'81.

Carex caryophyllaea Lat. **Voorjaarszegge**. Langs beekje in hellingweide boven 't spoor te Hulsen in hok 60-51*, E.J. Weeda Plantenstudiegroep NHG, o.l.v. H. Hillegers VI-'80.

Corydalis bulbosa (L.) DC. **Holwortel**. Te Roermond langs de Roer aan oostzijde van het spoor in hok 58-54, dhr. Herregodts, IV-'81.

Crepis vesicaria L. **Paardebloemstrepzaad**. ± 20 ex. in grasland aan de Botterweck in hok 62-33, J. Cortenraad, 30-V-'81.

Cuscuta europaea L. **Groot warkruid**. Langs de Maas ten zuiden van Eijdsden woekerend op *Urtica dioica* in hok 61-48, E. Blink, IX-'81.

Cyperus fuscus L. **Bruin cypergras**. Op gestort slik aan poelen langs de Maas, zeker 10 ex. in hok 60-31*, J. Cortenraad, IX-'81; Elsloo, geultje langs pad in kasteelpark Terhaagen in hok 60.51*, E.J. Weeda IX-'81.

Dipsacus pilosus L. **Kleine kaardebol**. Maasoever zuid van Eijdsden in hok 61-48*, E. Blink, VIII-'81.

Echinochloa crus-galli (L.) P.B. Hanepoot. Veel in akker en langs akkerrand te Maastricht-Daalhof in hok 61-27, D.Th. de Graaf, VII-'81.

Eleocharis acicularis (L.) R. et Sch. **Naaldwaterbies**. Bodembedekkend op oever van plasje langs de Maas te Oost-Maarland in hok 61-38, P. Spreuwenberg, VIII-'81.

Erodium botrys (Cav.) Bertol. Op de oever van de Maas in hok 61-48, E. Blink, IX-'81.

Geranium pusillum L. **Kleine ooievaarsbek**. Station Schin op Geul in hok 62-22 en station Simpelveld in hok 62-24, Plantenstudiegroep, VIII-'81.

Geranium rotundifolium L. **Rondbladige ooievaarsbek**. Op stortplaats noord van KNP in hok 61-28, J. Cortenraad, VIII-'81; langs de Maas meer dan honderd ex. in de hokken 61-28 en 61-38*, J. Cortenraad, IV-'81.

Herniaria glabra L. **Breukkruid**. Op braakliggend terrein aan Franciscus Romanusweg te Maastricht en op hoge Maasoever te Maastricht-Limmel zuid van Wessem II, beide in hok 61-28, J. Cortenraad, IX-'81; langs het spoor en op de perrons te Schin op Geul in hok 62-22*, op het rangeerterrein te Simpelveld in hok 62-24 en op het oude rangeerterrein te Kerkrade-West in hok 62-24, Plantenstudiegroep, IX-'81; op kiezelbed tussen spoor en Zinkwittfabriek te Eijdsden in hok 61-48, E.J. Weeda, IX-'78.

Hieracium lactucella Wallr. **Spits havikskruid**. Langs beekje in hellingweide boven 't spoor te Hulsen in hok 60-51*, E.J. Weeda/Plantenstudiegroep NHG o.l.v. H. Hillegers, VI-'80.

Impatiens parviflora DC. **Klein springzaad**. Langs pad in loofbos bij Rolduc in hok 62-25, P. Spreuwenberg, VI-'81.

Inula conyzia DC. **Donderkruid**. Oude mijnsteenbergt te Eygelshoven in hok 62-15 en oude mijnsteenbergt te Brunssum in hok 60-54, W. Simons en W. Bult, VIII-'81; op kiezelbed tussen

spoor en Zinkwitfabriek te Eijsden in hok 61-48. E.J. Weeda, IX-'78.

Lactuca serriola L. **Kompassla**. In verwaarloosde tuin in bin-nenstad te Roermond in hok 58-44-43, E. Blink, VIII-'80 en '81.

Lepidium virginicum L. **Virginische kruidkers**. Rangeerterrein Simpelveld in hok 62-24*, Plantenstudiegroep IX-'81.

Luzula multiflora (Retz.) Lej. subsp. *congesta* (Thuill.) Hyl. **Dichtbloemige veldbies**. Grindgat de Kempen in hok 52-27, M. Essers, VI-'81.

Luzula sylvatica (Huds.) Gaud. **Grote veldbies**. Gròëveberg in het Leudal bij Neer in hok 58-34, E.J. Weeda, V-'80.

Malva alcea L. **Vijfdelig kaasjeskruid**. Stein, kasteelruïne, ± 30 ex. in hok 60-41, J. Cortenraad, VIII-'81; bij de Stop van Ternaaien tussen het kanaal en de Maas tussen *M. moschata* L. in hok 61-38*-42, Plantenstudiegroep NHG. VIII-'81.

Malva moschata L. **Muskuskaasjeskruid**. Bij de stop van Ternaaien in hok 61-38*-42. Plantenstudiegroep NGH, VIII-'81.

Melandrium noctiflorum (L.) Fr. **Nachtkoekoeksbloem**. Diverse ex. in rand van maïsakker tussen Wylre en de brug in de weg Eijserbos-Kapolder in hok 62-23, E.J. Weeda e.a., VII-'81.

Montia fontana L. var. *chondrosperma* Fenzl. **Klein bronkruid**. In berm nabij Julianakanaal in hok 60-12, W. de Veen, IV-'81.

Myosotis stricta Link. ex R. et Sch. **Voorjaars-vergeet-mij-nietje**. Aan de voet van de Donderberg in hok 58-34, E.J. Weeda, V-'80; Bemelerberg in hok 62, 21*, H. Hillegers, J. Cortenraad en E.J. Weeda, VI-'81.

Myosotis sylvatica Ehrh. ex Hoffm. **Bosvergeet-mij-nietje**. Langs veldweg bij bosrand in Bemelen in hok 62-21, A. Rings, V-'81; in het Leudal bij Neer in de hokken 58-33* en 58-34*, E.J. Weeda, V-'80.

Narcissus pseudonarcissus L. subsp. *pseudonarcissus*. **Wilde narcis**. Eén groepje in het St. Jansbos in hok 62-22, P. Spreu-wenberg, IV-'81.

* Betreft aanvullingen op de Atlas van de Nederlandse Flora deel 1 of op de voorlopige gestencilde verspreidingskaartjes, voor zover verschenen, zoals die op bovenstaand adres verkrijgbaar zijn.

Summary

Some finding places of interesting plant-species in Limburg are listed, mentioning hour-squares (* indicating not found there before since 1950) and in some cases additional information on the habitat.

BOEKBESPREKINGEN

Zweefvliegen, De, van Noordwest-Europa en Europees Rusland, in het bijzonder van de Benelux; bew. door V.S. van der Goot.

Hoogwoud, Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging, 1981. 275 blz., afbn., fign., lit.opg., reg. Biblio-theek van de Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging, uitgave nr. 32. Prijs: leden f 20,-, niet-leden f 25,-. Te bestellen door het bedrag over te maken op postgiro 130.28 t.n.v. Bureau KNNV te Hoogwoud onder vermelding van het verlangde.

De "Tabellen" van de K.N.N.V. zijn zo langzamerhand een begrip geworden: zij vormen een reeks goed hanteerbare de-terminatiewerkjes, speciaal bestemd voor Nederlands (of Be-nelux) gebruik. Ter gelegenheid van haar 80-jarig bestaan heeft de Vereniging een bijzondere tabel het licht doen zien met een fleurige buitenkant. Evenals de meeste andere uitgaven is de nieuwe tabel een duidelijk geïllustreerd determinatiewerk, waarin de sleutels voorafgegaan worden door korte hoofdstuk-ken over levenswijze, lichaamsbouw, adviezen voor de verza-melaar en dergelijke.

Kleurenfoto's verfraaien de tekst. Zeer uitvoerig zijn de alfabeti-sche lijst van vaktermen en de literatuurlijst. Heel praktisch is deze laatste gesplitst in een deel Nederlandse, een deel Belgi-sche en een deel Luxemburgse fauna, plus een met betrekking tot het overige buitenland. De titels van dit laatste deel zijn voorzien van extra informatie over de inhoud.

Anders dan de gebruikelijke tabellen bestrijkt deze uitgave een zeer groot gebied: van Europees Rusland tot Noordwest Euro-pa.

De sleutels zijn gebaseerd op het werk van A.A. Stackelberg. Diens publicatie uit 1970 wordt weliswaar vet gedrukt vermeld in de literatuurlijst, maar had toch wel op het titelblad vermeld mogen worden, al heeft de bewerker ook veel extra informatie aan de oorspronkelijke tabellen toegevoegd. Vaak zeer gedetailleerde gegevens uit de Nederlandse fauna werden verwerkt, enkele soorten die allen in zeer ver van West Europa gelegen delen van Rusland voorkomen, b.v. de Kaukasus, werden weg-gelaten. Al met al kunnen 473 soorten zweefvliegen op naam gebracht worden, waarvan 283 uit Nederland bekend zijn en 309 uit België. Voor beginners is er een aparte sleutel tot de genera. Deze categorie verzamelaars wordt eveneens - terecht - gewezen op het bestaan van de Zweefvliegtentabel van de N.J.N. Voor hen is het nieuwe boek te gecompliceerd. Wie zich echter al wat langer met deze groep insecten bezig houdt zal veel plezier van dit uitgebreide werk beleven.

F.N.D-B.

Rushfort, Keith. Bomen; vert. en bew. J.H. Wiersma. Ede, Zomer & Keuning, 1981. 192 blz., afbn., reg. (Zakgids). Oor-spr. titel: The Mitchell Beazley Pocket Guide to Trees. Prijs: f 19,90.

Bij uitgeverij Zomer en Keuning is een viertal nieuwe zakgidsen verschenen die door formaat en inhoud bedoeld zijn voor prak-tijkgebruik in de vrije natuur. Ze zijn zo opgezet dat de "begin-nende natuurvorser" (aldus de uitgever) ermee overweg kan. Van de vier gidsen, Vogels, Wilde planten, Aquariumvissen en Bomen, heb ik slechts de laatste kunnen bekijken. 350 boom-soorten, hybriden en cultivars worden in woord en beeld be-schreven aan de hand van groeivorm, bloeiwijze, bladeren, vruchten, schors, groeihogte, enz. Veel zorg is besteed aan de